

Μιχάλης Μανωλιός, 7-13/5/2020

Η παρούσα σειρά άρθρων αναρτήθηκε στη σελίδα της Ελληνικής Ομοσπονδίας Backgammon, (www.bgfed.gr, Facebook <https://www.facebook.com/greekbackgammon>).

5. Ο ανύπαρκτος δάσκαλος

Ο Mochy δεν ξέρει τάβλι. Ο Trabolts δεν ξέρει τάβλι. Ο Michi, η Akiko, ο Mislav, ο Zizka, ο Myhr, ο Πασιαλής, ο Κάτσιος, κανείς τους δεν ξέρει τάβλι.

Οι μόνοι παίκτες που ξέρουν πραγματικά backgammon δεν ανέπνευσαν ποτέ, δεν χάρηκαν για καμία νίκη τους, δεν λυπήθηκαν για καμία ήττα τους, δεν μπορούν να χαμογελάσουν και δεν έχουν τη νοημοσύνη ούτε ενός νηπίου. Αυτό το τελευταίο δημιουργεί ένα επιπλέον πρόβλημα για όποιον θέλει να βελτιωθεί στο παιχνίδι: οι ελάχιστοι παίκτες στον κόσμο που καταλαβαίνουν τι ακριβώς παίζεται σε μια παρτίδα και σε ένα ματς, μπορούν να το περάσουν στον έξω κόσμο χωρίς εξηγήσεις και ελλιπώς.

Γύρω στα μέσα της δεκαετίας του '90 το backgammon άλλαξε για πάντα. Προγράμματα που έπαιζαν πολύ καλά υπήρχαν και λίγα χρόνια πριν (TD-Gammon), όμως η εμφάνιση του Jellyfish ήταν καθοριστική, επειδή έγινε το πρώτο πρόγραμμα που όχι μόνο έπαιζε ξεκάθαρα καλύτερα από κάθε άνθρωπο, αλλά μπορούσε να υποδείξει τη σωστή κίνηση σε κάθε θέση μαζί με το κανονικοποιημένο κόστος που συνεπαγόταν κάθε λάθος σε αυτήν. Το Snowie, που ακολούθησε, ήταν ακόμα καλύτερο και το πρώτο που μπορούσε να αποδώσει μια συγκεντρωτική αξιολόγηση για κάθε παίκτη σε ένα ματς ή σε ένα money session.

Μέχρι εκείνο το σημείο, οι άνθρωποι για να βελτιωθούν στο backgammon απευθύνονταν αποκλειστικά σε άλλους ανθρώπους. Με την έλευση των νευρωνικών δικτύων ο ρόλος των δασκάλων στο backgammon άλλαξε άρδην. Δεν μπορούν πλέον να υποδείξουν τη σωστή κίνηση, παρά μόνο αν είναι απολύτως βέβαιοι ότι το XG (ή οποιοδήποτε άλλο ισάξιο νευρωνικό) θα την εγκρίνει. Πρέπει πάντα να κρατάνε μια πισινή ότι μπορεί να κάνουν λάθος, και ουσιαστικά περιορίζονται στο να εξηγούν τις αξιολογήσεις του XG.

Αν και αυτό που μόλις έγραψα ακούγεται πολύ υποτιμητικό για τους ανθρώπους δασκάλους-προπονητές, η πραγματικότητα είναι διαφορετική. Οι φιλόδοξοι παίκτες ποτέ δεν έπαψαν να ρωτούν άλλους, πιο έμπειρους, επειδή αυτοί οι τελευταίοι μπορούν να αποκρυπτογραφήσουν τι λέει ο προφήτης από σιλικόνη, κι αυτή τους η ικανότητα, να επικοινωνούν με άλλους ανθρώπους μέσω λέξεων και λογικής, παραμένει πολύτιμη για τη διαδικασία της μάθησης. Το XG μπορεί να σου πει ποια είναι η καλύτερη κίνηση με ακρίβεια τέταρτου δεκαδικού του πόντου, αλλά δεν μπορεί να σου εξηγήσει γιατί. Το αποτέλεσμα είναι ότι για να διορθώσεις ένα λάθος σου χρειάζεται να το δεις κοκκινισμένο στο XG δεκάδες ή και εκατοντάδες φορές (δεν υπερβάλλω) ενώ χρειάζονται πολύ λιγότερες δοκιμές και λάθη αν βρεθεί κάποιος να σου εξηγήσει γιατί.

Ποιος ο λόγος γι' αυτό;

Φαντάσου δύο καθηγητές που σου θέτουν ένα δύσκολο πρόβλημα προς επίλυση. Ο ένας στέκεται όρθιος από πάνω σου, κρατάει μια βέργα και κάθε φορά που κάνεις ένα λάθος σου λέει ποιο είναι το σωστό χωρίς κανένα άλλο σχόλιο και αμέσως σου ρίχνει μία ξυλιά στο χέρι, τόσο πιο δυνατή όσο πιο σοβαρό είναι το λάθος που έκανες. Ο άλλος κάθεται δίπλα σου, και κάθε φορά που κάνεις ένα λάθος σκύβει και σου εξηγεί με υπομονή γιατί αυτό ήταν λάθος και γιατί ο

άλλος τρόπος είναι ο σωστός. Σου αναλύει τις δυναμικές πίσω από την απλή παρουσίαση κάθε προβλήματος, τις μεθόδους που έχουν αναπτυχθεί για την επίλυσή του και τις παγίδες που κρύβουν πίσω τους. Ο δάσκαλος με τη βέργα είναι το XG· αλάνθαστος, αυστηρός, και μυστήριος. Ο δάσκαλος που κάθεται δίπλα σου είναι ο σάρκινος· με τρωτά σημεία, χρειάζεται και ο ίδιος καθοδήγηση, αλλά ξέρει τις ιδιαίτερες αδυναμίες σου και πάνω απ' όλα κατανοεί την ανθρώπινη φύση σου.

Ο αλάνθαστος νευρωνικός δάσκαλος είναι απαραίτητος σε οποιονδήποτε σοβαρό παίκτη, δεν θα σταματήσω να το λέω. Ο συνδυασμός των δύο τους, όμως, είναι το ιδανικό. Ο ρόλος των δασκάλων φαίνεται να έχει περιοριστεί στο να εξηγούν τι παίζει το XG. Στην πραγματικότητα οι δάσκαλοι δίνουν φωνή στον καλύτερο παίκτη του κόσμου και συγχρόνως έχουν στη διάθεσή τους ένα εξαιρετικό εργαλείο επαλήθευσης των όσων διδάσκουν.

Ένας δάσκαλος θα σου δώσει υλικό και ένα συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα για να το μελετήσεις. Τα νευρωνικά δίκτυα εκπαιδεύονται παίζοντας εκατοντάδες χιλιάδες παρτίδες εναντίον του εαυτού τους, δοκιμάζοντας διάφορες στρατηγικές και χρησιμοποιώντας τα αποτελέσματα ώστε να βελτιώσουν τους συντελεστές βαρύτητας που καθορίζουν το παιχνίδι τους. Οι άνθρωποι δεν μπορούμε να μάθουμε έτσι. Μας είναι αναγκαίο να κατακερματίσουμε τη γνώση σε τομείς και κατηγορίες, να αναγνωρίσουμε μοτίβα και να χτίσουμε, αργά και επώδυνα πολλές φορές, μια όσο μπορούμε πιο πλούσια βιβλιοθήκη στο μυαλό μας με θέσεις αναφοράς (benchmark positions) με τις οποίες θα συγκρίνουμε τη θέση για την οποία καλούμαστε να αποφασίσουμε. Ένας δάσκαλος θα σου περάσει τη γνώση όπως μπορεί να την κατανοήσει ένας άνθρωπος, δομώντας μια θεματολογία που θα βοηθήσει αυτή τη διαδικασία (κάτι που κάνουν και τα βιβλία).

Ένας δάσκαλος θα παρακολουθήσει τα λάθη στις παρτίδες σου και, εν μέρει, θα κόψει και θα ράψει τη συνέχεια των μαθημάτων πάνω στις προσωπικές αδυναμίες σου, δίνοντας έμφαση στα μεγαλύτερα κενά σου.

Ένας δάσκαλος θα σε συμβουλέψει (για πολλά από τα παρακάτω θα επανέλθουμε και σε επόμενο άρθρο):

1. **Μην παίζεις ποτέ μα ποτέ ακριβότερα απ' όσο αντέχεις**, επειδή η διαχείριση κεφαλαίου είναι το άλφα και το ωμέγα, ειδικά στα money games όπου τα πράγματα αγριεύουν εύκολα. Αν δεν αισθάνεσαι άνετα με τα stakes των money games ή τα buy-in των τουρνουά, τότε αναζήτησε σπόνσορες για να μοιραστείς τον κίνδυνο (και τα κέρδη). Αν φοβάσαι τα λεφτά για τα οποία παίζεις, να είσαι σίγουρος ότι αυτό θα βγει στο παιχνίδι σου με τον χειρότερο τρόπο, συνήθως μέσω φόβου και ατολμίας (λανθασμένα πάσα, καθυστερημένοι βίδοι και συντηρητικό checker play).
2. **Να σέβεσαι πάντα τα χρήματα για τα οποία παίζεις**, όσο λίγα και να είναι. Αν τα θεωρείς πολύ ευτελή, να είσαι σίγουρος ότι και αυτό θα βγει στο παιχνίδι σου, συνήθως μέσω υπερβολικού ρίσκου και άγνοιας κινδύνου (λανθασμένα take, πρώιμοι βίδοι και ριποκίνδυνο checker play).
3. **Οι εξωγωνιστικοί παράγοντες πρέπει να μένουν έξω από το board**. Με την επιφύλαξη ότι η ζωή είναι απείρως πιο σημαντική από το backgammon (βλ. παρακάτω), τα προβλήματα της επιχείρησης, το στριμμένο αφεντικό, η επαγγελματική αβεβαιότητα, η γκρινιάρια σύζυγός, τα ατίθασα παιδιά, η μωτρωμένη φίλη, ακόμα και τα προβλήματα υγείας, πρέπει να σβήνουν και να κάνεις διάλειμμα από την πραγματικότητα για όσο διαρκεί το παιχνίδι ή το τουρνουά. Πολύ δύσκολο μερικές φορές, αλλά πρέπει να γίνει. Αλλιώς όλοι οι κόποι σου, όλες οι ατέλειωτες ώρες που έχεις φάει στο backgammon θα

πάνε χαμένες, αφού όχι μόνο θα επαναλάβεις τα ίδια και τα ίδια λάθη, αλλά θα χρεωθείς και άλλα που δεν θα τα έκανες ποτέ. Άσε που ακόμα και καλά να τα πας, δεν θα ευχαριστηθείς το αποτέλεσμα.

4. Να επιδιώκεις ευλαβικά το τρίπτυχο των τριών “C” του Danny Kleinman, Competence, Confidence, Calm, δηλαδή **ικανότητα, αυτοπεποίθηση και ηρεμία**, χωρίς τα οποία δεν μπορείς να αποδώσεις, είτε επειδή δεν είσαι επαρκής, είτε επειδή δεν πιστεύεις στον εαυτό σου, είτε επειδή καταρρέεις κάτω από την πίεση που σου ασκεί ο αντίπαλος και η φύση του backgammon.
5. **No steaming!** Δεν πρέπει να αφήνεις την ατυχία, αλλά ούτε και την καλή τύχη, να επηρεάζουν το παιχνίδι σου. Μην είσαι από αυτούς που σπάνε και γίνονται υπερβολικά επιθετικοί και απερίσκεπτοι επειδή θέλουν να ρεφάρουν ή νιώθουν αδικημένοι από το ζάρι, αλλά ούτε και από κείνους που κλείνουν σαν τα στρείδια και προσπαθούν με αδικαιολόγητα συντηρητικό παιχνίδι να διατηρήσουν τα κεκτημένα.
6. **Μην βιάζεσαι! Παίξε αργά.** Όσο αργά σου επιτρέπει το ρολόι ή η (εύλογη) υπομονή των αντιπάλων. Κατάλαβε ότι όταν παίζεις βιαστικά δεν είσαι εσύ. Είσαι ένας παίκτης που έχει πετάξει στην άκρη ένα σεβαστό μέρος του κόπου και των γνώσεών του και επαναλαμβάνει λάθη γνωστά σε αυτόν ή κυριολεκτικά δεν βλέπει μπροστά του κάνοντας αβλεψίες.
7. **Μη βαριέσαι ποτέ να μετράς και να υπολογίζεις όταν πρέπει.** Δεν θα το εξηγήσω άλλο αυτό. Δες προηγούμενα άρθρα (3.Μαθηματικά και 4.Βίδος).
8. **Μη φοβάσαι το ύψος του κύβου**, ειδικά στα money games όπου σημαίνει λεφτά και όλα τα redouble και τα take είναι ίδια.

Και επίσης:

9. Το ζωντανό και το διαδικτυακό backgammon έχει πολλές διαφορετικές δυσκολίες και μυστικά, και ένας έμπειρος δάσκαλος θα σου τα προλάβει πριν τα ανακαλύψεις μόνος σου πληρώνοντάς τα.
10. Θα σε ξεναγήσει με προσοχή και σύνεση στον εξωτικό κόσμο των προσαρμογών και της ψυχολογίας των αντιπάλων.
11. Και τέλος θα (προσπαθήσει να) σε κάνει έναν ευγενικό hustler, έναν «δολοφόνο με αγγελικό πρόσωπο»¹, ο οποίος θα παίρνει αυτό που θέλει με αποφασιστικότητα, αλλά πάνω απ’ όλα με αξιοπρέπεια.

Σε προηγούμενα άρθρα έχω αναφέρει κάποια απαραίτητα ή χρήσιμα εφόδια και χαρακτηριστικά για να γίνεις παίκτης παγκόσμιας κλάσης, όπως ο ορθολογισμός, ο χαρακτήρας και τα μαθηματικά. Ένα άλλο, επίσης πάρα πολύ σημαντικό, είναι **η εμμονή με το backgammon**.

Δείξε μου τους κορυφαίους σε κάθε επιστήμη, άθλημα και ενασχόληση που έχει έναν σεβαστό βαθμό δυσκολίας και θα σου δείξω ανθρώπους πωρωμένους με αυτό που κάνουν και ανθρώπους που απεχθάνονται την ήττα και την αποτυχία. Ο σάρκινος δάσκαλος-προπονητής σου πιθανότατα είναι ή έχει υπάρξει στο παρελθόν εμμονικός με το backgammon. Προσοχή, δεν χρησιμοποιώ τον όρο με την επιστημονική ψυχολογική του έννοια. Εννοώ έναν άνθρωπο που βάζει ατέλειωτες ώρες πάνω σε ώρες και μήνες πάνω σε μήνες ενασχόλησης με όλες τις πλευρές και τους τομείς του παιχνιδιού, παίζει, μελετάει, περιορίζει άλλες ασχολίες, καμιά φορά και τις

¹ Πραγματικός χαρακτηρισμός που έχει ακουστεί σε money games.

επαφές του με άλλους ανθρώπους, για να βρίσκει χρόνο γι' αυτό, το βλέπει στον ύπνο του, και αρρωσταίνει όταν χάνει ή ακόμα και όταν κερδίζει αλλά δεν έχει παίξει καλά.

Η εμμονή είναι από μόνη της μια φοβερή και τρομερή κινητήριος δύναμη, επειδή ρίχνει στη μάχη το μεγάλο, μη ανανεώσιμο και πανάκριβο καύσιμο, τον χρόνο. Ο Βλαντίμιρ Ναμπόκοφ είπε «*Το λίκνο κουνιέται πάνω απ' την άβυσσο, και η κοινή λογική μάς λέει ότι η ύπαρξή μας δεν είναι παρά μια σπίθα φωτός ανάμεσα σε δύο αιωνιότητες σκότους*». Αν το σκεφτείς, λίγο, έχεις έρθει σ' αυτή τη μία και μοναδική σου ζωή για μια μικρή στιγμή, μπροστά στον απέραντο χρόνο και περνάς ήδη ένα σοβαρό αναλογικά κομμάτι της μικρής διάρκειάς της προσπαθώντας να μάθεις αν ένα δυάρι πρέπει να παιχτεί με split στο 22 ή να κατέβει στο 11. Κανονικά θα έπρεπε να σου πω, φύγε, κάνε μια βόλτα στην εξοχή, μάθε κάποια συμπαντική αλήθεια, πιες ένα κρασί, γνώρισε έναν άνθρωπο, αλλά αυτό θα ήταν ενάντια στον σκοπό αυτής της σειράς άρθρων που ξοδεύει, πριν από τον δικό σου, τον δικό μου χρόνο, οπότε μείνε και άκου για την εμμονή.

Όταν επενδύεις τόσο πολύ χρόνο και προσπάθεια σε μια ασχολία, έχεις αυξημένες πιθανότητες να βελτιωθείς σ' αυτήν. Βάλε όλα τα άλλα συστατικά που προανέφερα, ορθολογισμό, χαρακτήρα και μαθηματικά, αλλά παράλειψε την εμμονή με το backgammon και αυτόματα έχεις βάλει ένα ταβάνι στις δυνατότητές σου. Ξέρω για τι σου μιλάω, επειδή δεν είμαι τόσο εμμονικός με το backgammon όσο θα ήθελα και συγχρόνως με μακαρίζω γι' αυτό. Η έλλειψη εμμονής θα σε σταματήσει από την απόκτηση πείρας, από τη συλλογή λαθών, από τη συγκέντρωση και την ταξινόμηση γνώσης.

Δες τώρα το ανάποδο: αφαίρεσε ένα οποιοδήποτε από τα συστατικά που προανέφερα, ορθολογισμό, χαρακτήρα ή μαθηματικά, και πρόσθεσε την εμμονή. Αυτομάτως οι πιθανότητές σου για βελτίωση αυξάνονται, επειδή όσο στραβά και να το κάνεις, θα παραμείνεις στο backgammon μέχρι να μάθεις ή κάποιος να σου δείξει πώς να γίνεις καλύτερος ή μέχρι να αλλάξεις και να αποκτήσεις το συστατικό που σου λείπει. Δεν είναι σίγουρο ότι θα συμβεί, μπορείς όμως να είσαι βέβαιος ότι η εμμονή αποτελεί ένα ισχυρό πλεονέκτημα στον δρόμο προς την παγκόσμια κλάση.

Αν δεν έχεις εμμονή με το backgammon, ελπίζουμε ότι ο δάσκαλος θα σου την εμπνεύσει, και τότε θα καείτε και οι δύο. Αν, ακόμα καλύτερα, είσαι ήδη εμμονικός μ' αυτό, ο δάσκαλος θα κατευθύνει την εμμονή σου παραγωγικά, έτσι που οι προσπάθειές σου θα έχουν καλύτερο αποτέλεσμα και η βελτίωση θα έρθει ταχύτερα (για παράδειγμα, σχεδόν σίγουρα παίζεις πολύ, διαβάζεις λίγο και αναλύεις – όχι απλώς κοιτάς – τα λάθη σου ελάχιστα).

Τα πλεονεκτήματά του να έχει κανείς έναν σάρκίνο δάσκαλο-προπονητή δεν σταματούν εδώ. Ένα από τα πιο αναπάντεχα είναι η ίδια του η τρωτότητα και οι αδυναμίες. Θα τον δεις να κάνει τα δικά του λάθη. Πιο αραιά και λιγότερο σοβαρά από τα δικά σου, αλλά είναι εκεί και κάποια από αυτά δεν φεύγουν εύκολα· τα επαναλαμβάνει ξανά και ξανά και αγωνίζεται να τα ξεφορτωθεί. Θα τον δεις να εκνευρίζεται, πιο σπάνια και πιο ήπια από σένα, αλλά καμιά φορά σπάει κι αυτός, συνήθως όταν καταλαβαίνει ότι φταίει ο ίδιος και όχι το ζάρι. Θα τον δεις να απογοητεύεται για τις χαμένες ευκαιρίες, για το ότι έφτασε στη πηγή ενός τουρνουά και δεν ήπιε νερό, για έναν τίτλο που του ξέφυγε μέσα απ' τα χέρια. Εκμεταλλεύσου αυτές τις εικόνες. Όχι επειδή είναι η απόδειξη ότι είναι κι εκείνος άνθρωπος, ούτε επειδή δίδασκε και νόμους δεν εκράτει. Επειδή θα έχεις μπροστά σου ζωντανή τη διαδικασία της βελτίωσης, το στενό μονοπάτι προς την παγκόσμια κλάση που πολύ συχνά κρύβει πίκρες, αποτυχίες και ζημιές.

«*Επιτυχία είναι να πηγαίνεις από αποτυχία σε αποτυχία χωρίς να χάνεις τον ενθουσιασμό σου*», είπε ο Ουίνστον Τσώρτσιλ, σε μια άλλη εκδοχή του *fail better* του Μπέκετ.

Αν δεις τον δάσκαλό σου να μην μπορεί να σταυρώσει τουρνουά ή ακόμα χειρότερα ματς, μην τον υποτιμήσεις περισσότερο απ' όσο θα έκανες αν τον έβλεπες να σηκώνει το ένα πρωτάθλημα μετά το άλλο. Εμπνεύσου. Βρίσκεται εδώ και χρόνια στη διαδικασία: πηγαίνει από αποτυχία σε αποτυχία, καθώς στο backgammon δεν υπάρχει πιο σύντομος δρόμος για την επιτυχία. Αποτυγχάνει καλύτερα.

Πριν σου πω πού (δεν) θα βρεις έναν σωστό δάσκαλο, κλείνω με τρία ακόμα πολύ σημαντικά πράγματα που μπορεί να σε μάθει:

- **Πόσο τυχαίο είναι το backgammon.** Δεν είμαστε bots να μπορούμε να παίζουμε εκατομμύρια παρτίδες στη ζωή μας και να πάρουμε μέρος σε δεκάδες χιλιάδες πρωταθλήματα ώστε να δούμε την τύχη να εξισορροπείται όμορφα και δίκαια, όχι μόνο στα ως προς τα αποτελέσματα αλλά και ως προς τη σημασία τους. Ακόμα χειρότερα, όπως είπαμε, το μυαλό μας δεν μπορεί να επεξεργαστεί και να εκτιμήσει σωστά τα κύματα τύχης και ατυχίας που προκαλεί η κανονική κατανομή η οποία διέπει το backgammon. Ένας δάσκαλος μπορεί να σου εξηγήσει ότι οι δέκα ευνοϊκές κούρσες που έχασες στη σειρά είναι κάτι απόλυτα φυσιολογικό. Μπορεί να σου περιγράψει τη φιλική παρτίδα που κέρδισε ενώ πάλευε να κόψει με εκατό πούλια στο outfield και να σου εκμυστηρευτεί πώς ένιωσε όταν έχασε στον τελικό ενός σημαντικού τουρνουά έχοντας πατήσει στο Crawford με τον κατά πολύ κατώτερο αντίπαλό του να είναι σχεδόν ένα ματς πίσω. Θα καθίσεις σε ένα τουρνουά στο εξωτερικό απέναντι σε έναν από τους κορυφαίους που αναφέρω στην αρχή αυτού του άρθρου, θα τρέμει το κουπάκι στα χέρια σου και ό,τι δοκιμάζεις θα πιάνει. Και, μια βδομάδα αργότερα, στο τοπικό τουρνουά, θα ρίχνεις όλο σιγουριά και ανωτερότητα με αντίπαλο έναν αρχάριο που βλέπει για πρώτη φορά το μεγάλο μεσαίο ζάρι και δεν θα μπορείς να σταυρώσεις πόντο. Τρέλα. Το backgammon είναι απίστευτα τυχαίο για εφήμερα όντα όπως οι άνθρωποι. Συνήθισε στην ιδέα. Προσαρμόσου.
- **Να μάθεις να συγχωρείς τον εαυτό σου.** Ο grandmaster Σαβιέλι Ταρτακόβερ είπε για την αρχική θέση στο σκάκι «*Τα λάθη είναι όλα εκεί και περιμένουν να γίνουν*». Θα κάνεις λάθη, συνεχώς, κάθε μέρα, σε κάθε ματς, όλη την ώρα. Ακόμα και για τους world class παίκτες, ένα και μόνο game χωρίς το παραμικρό λάθος αποτελεί εξαίρεση. Πρέπει οπωσδήποτε να συμφιλιωθείς με την ιδέα ότι είσαι επιρρεπής στο λάθος, ότι θα σφάλεις επειδή είσαι άνθρωπος και έχεις περιορισμένη νοημοσύνη, προβληματικό χαρακτήρα, ελλιπή γνώση, αποσπασμένη προσοχή, ψυχολογική πίεση, εσωτερική αυτοαμφισβήτηση, φόβο για την αποτυχία και οτιδήποτε άλλο θα μπορούσε να σου αραδιάσει ένας ψυχολόγος. Τα λάθη σου, φυσικά, θα γίνονται πιο σπάνια και λιγότερο σημαντικά όσο μαθαίνεις, αυτή άλλωστε είναι και η έννοια της βελτίωσης. Δεν θα εξαλειφθούν όμως, κάθε άλλο· θα επανέρχονται για να σου θυμίζουν πόσο ανεπαρκής είσαι, πόσο αργά μαθαίνεις και κυρίως για να σου στοιχίζουν, ματς, τουρνουά και χρήματα. Όταν θα γίνεται αυτό, πρακτικά σχεδόν κάθε φορά που παίζεις δηλαδή, ο καλός δάσκαλος μπορεί να σε βοηθήσει να συγχωρείς τον άνθρωπο που χρειάζεται περισσότερο από όλους τη συγχώρεσή σου. Να μην σε αφήσει να ψέξεις τον εαυτό σου περισσότερο απ' όσο χρειάζεται. Να τον κατανοήσεις. Να είσαι ευγενικός μαζί του· ο σκοπός είναι να περνάει ο εαυτός σου καλά ανεξαρτήτως αποτελέσματος, ώστε να συνεχίσει να παίζει. Δες τα λάθη στο backgammon σαν ένα σημαντικό μάθημα για τη ζωή. Μην κάψεις τον εαυτό σου με υπερβολικές απαιτήσεις, χλεύη ή απογοήτευση. Δεν έχεις άλλο εαυτό.

- **Το backgammon δεν είναι τίποτα μπροστά στη ζωή.** Οι γνώσεις, ο χρόνος, η εμμονή, η αγάπη για τη λεπτομέρεια, η όρεξη για βελτίωση, η λαχτάρα για τη νίκη και την επιτυχία, όλα αυτά είναι αναγκαίες προϋποθέσεις και συστατικά για να γίνεις παίκτης παγκόσμιας κλάσης. Και οι ίδιες οι νίκες, οι πρωτιές, οι τίτλοι, τα όποια χρήματα, όλα αυτά είναι η δικαίωση των κόπων σου και η επιβράβευση του εγώ σου, απόλυτα φυσιολογική και θεμιτή. Ένας καλός δάσκαλος, όμως, έχει περάσει από όλα αυτά και μπορεί να σου επιβεβαιώσει αυτό που ήδη θα αισθάνεσαι: ότι πρέπει να υπάρχει ένα όριο. Πρέπει να τηρείς κάποιους κανόνες συμπεριφοράς, μια δεοντολογία. Μη γίνεις σαν κι εκείνον τον ξένο world class που κυκλοφορούσε σε διεθνές τουρνουά με μπλουζάκι που έδειχνε τους λανθασμένα παιγμένους άσσους ενός αντιπάλου ή σαν τον άλλον, επίσης αλλοδαπό, που μοστράρει στο τι-σερτ του τη στάμπα «Είναι η ικανότητά μου ενάντια στην τύχη σου»², λες και είναι ο μόνος στον κόσμο που ξέρει backgammon. Η εμμονή σου, το χιούμορ σου, οι προτεραιότητές σου, ακόμα και η αγάπη σου για το παιχνίδι, πρέπει να σταματούν εκεί που αρχίζει η αξιοπρέπεια και ο σεβασμός στους άλλους. Δεν υπάρχει χειρότερη εικόνα από το να βλέπεις παίκτη παγκόσμιας κλάσης να μιλάει δυνατά ενοχλώντας το τελευταίο τραπέζι που παίζει, επειδή τυχαίνει οι αγωνιζόμενοι να μην είναι υψηλού επιπέδου. Οι άνθρωποι είναι πάντα πιο σημαντικοί. Παίκτες έχουν εγκαταλείψει στη μέση τουρνουά για να συμπαρασταθούν σε δικούς τους ανθρώπους, και μέλος της Εθνική Ελλάδος δεν μπήκε για τον ίδιο λόγο στο αεροπλάνο την τελευταία στιγμή, με εισιτήρια και ξενοδοχεία ήδη πληρωμένα, όχι για να βοηθήσει επί της ουσίας, αλλά απλώς και μόνο για να είναι εκεί. Η ζωή, η αξιοπρέπεια και ο σεβασμός στους άλλους (πρέπει πάντα να) είναι πάνω από το backgammon.

Πού είναι, λοιπόν, αυτός ο περίφημος δάσκαλος; Πουθενά στην Ελλάδα, δυστυχώς, τουλάχιστον όχι στην πληρότητά του όπως τον περιγράφω εδώ. Στο εξωτερικό υπάρχουν αρκετοί που κάνουν μαθήματα backgammon είτε από κοντά είτε μέσω ίντερνετ, καλύπτοντας έτσι τις βασικότερες πτυχές της βελτίωσής σου (γνώσεις, λάθη, θεματολογία). Αν και δεν ξέρω ονόματα, εκτός ίσως από το Backgammon Learning Center στο οποίο φαίνεται να διδάσκουν σπουδαίοι παίκτες, μπορείς να δοκιμάσεις να ψάξεις, γνωρίζοντας, όμως ότι είναι με μια λέξη πανάκριβα. Στην Ελλάδα από τη μία οι παίκτες που έχουν τις γνώσεις και την over the board εμπειρία είναι ελάχιστοι και οι περισσότεροι δεν έχουν διδάξει οργανωμένα με πρόγραμμα, υλικό και θεματολογία, και από την άλλη το μικρό μέγεθος της αγοράς πολύ δύσκολα μπορεί να υποστηρίξει τέτοια μαθήματα από οικονομικής πλευράς. Αυτός είναι και ο λόγος που αποφάσισα να συγκεντρώσω μερικά πολύ βασικά πράγματα σ' αυτή τη σειρά άρθρων γενικά, και στο παρόν άρθρο συγκεκριμένα, επειδή πολύ δύσκολα θα τα βρεις αλλού στα ελληνικά.

Στο επόμενο άρθρο περνάμε στην πρακτική προπόνηση.

² Χώρα που είναι και ανακριβές. Στην πραγματικότητα είναι η διαφορά ανάμεσα στις ικανότητές μας ενάντια στη διαφορά ανάμεσα στην τύχη μας. Και, το πιο σημαντικό, η πρώτη, εναντίον κάποιων αντιπάλων, μπορεί να είναι αρνητική.